

ZAGADNIENIA NA EGZAMIN POPRAWKOWY Z JĘZYKA POLSKIEGO 2025
klasa 2 TG w ZSG

RENEZANS – BAROK – OŚWIECENIE

Renesans: antropocentryzm, humanizm, reformacja.

Pieśni J. Kochanowskiego (treść, interpretacja utworów z podręcznika, wizja świata i człowieka w Pieśniach).

„Treny” J. Kochanowskiego jako wyraz bólu ojca i kryzysu światopoglądu renesansowego poety (znajomość omawianych trenów).

„Odprawa posłów greckich” J. Kochanowskiego - przyczyna konfliktu, racje stron i związek wymowy utworu z aktualną sytuacją w Rzeczypospolitej.

Obraz wsi w utworach poetów renesansu – na przykładach utworów Reja, Kochanowskiego, Szymonowica.

Refleksje na temat Rzeczypospolitej i jej problemów w utworach A. F. Modrzewskiego i P. Skargi.

Barok: kontrreformacja, działalność jezuitów, sarmatyzm.

Niepokoje człowieka przełomu renesansu i baroku w sonetach M. Sępa Szarzyńskiego (sonety z podręcznika) oraz obraz Boga, świata i człowieka w tych utworach.

Motyw „vanitas” w sztuce i literaturze baroku (według omawianych tekstów z podręcznika). Barokowy koncept w utworach J. A. Morsztyna i D. Naborowskiego.

Wyjaśnienie pojęć: empiryzm, racjonalizm, klasycyzm, sentymentalizm, satyra.

„Skąpiec” Moliere – charakterystyka głównego bohatera i jego relacji z rodziną. Rodzaje komizmu w utworze.

Działalność króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, czasopisma, rozwój szkół i teatru w oświeceniu.

Wymowa satyr, np. „Pijaństwo”, „Do króla”, „Świat zepsuty” i poematu heroikomicznego pt. „Monachomachia” I. Krasickiego - (kogo i dlaczego krytykuje Krasicki).

ROMANTYZM

Granice chronologiczne epoki, wydarzenia historyczne, pojęcia: indywidualizm, irracjonalizm, orientalizm, ludowość. Cechy sztuki romantyzmu.

J. W. Goethe – „Cierpienia młodego Wertera”: werteryzm, powieść epistolarna.

A. Mickiewicz:

- „Oda do młodości” - utwór z pogranicza oświecenia i romantyzmu.

- „Romantyczność” jako manifest romantyzmu w Polsce i konflikt dwóch światopoglądów (klasycyzm, romantyzm). Cechy ballady romantycznej.

- „Sonety krymskie” jako liryczny pamiętnik z podróży poety na Krym (znajomość wybranych sonetów). Cechy orientalizmu.

- „Konrad Wallenrod”:

- geneza utworu, rola motto w utworze
- losy Waltera Alfa
- wallenrodyzm jako postawa bohatera
- znaczenie kostiumu historycznego.

„Dziady” cz. III:

- geneza utworu, wyjaśnienie tytułu
- męczeństwo narodu polskiego (przyczyny represji, rodzaje i skutki) w całym utworze (przykłady)
- scena II – Konrad jako bohater romantyczny i jego relacja z Bogiem, naturą i ludźmi
- mesjanizm w Widzeniu Księdza Piotra (nawiązania do Biblii)
- charakterystyka i ocena społeczeństwa polskiego na podstawie „Salonu warszawskiego”
- obraz Rosji i Rosjan w Ustępie
- cechy dramatu romantycznego.